

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «БОБРИНЕЦЬКИЙ АГРАРНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ІМ. В. ПОРИКА БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА»

галузь знань	19 Архітектура та будівництво
спеціальність	193 Геодезія та землеустрій
кваліфікація	фаховий молодший бакалавр з геодезії та землеустрою
відділення	Агрономія та землевпорядкування

2025-2026 н. р.

Програма навчальної дисципліни «Основи правознавства» для здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю 193 Геодезія та землеустрій освітньої кваліфікації «фаховий молодший бакалавр з геодезії та землеустрою». - Бобринець: ВСП «Бобринецький АФК ім. В. Порика БНАУ», 2025. - 19с.

Укладач: Щіченко В.О., викладач суспільствознавчих дисциплін, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії.

Програму схвалено на засіданні циклової комісії загальноосвітніх дисциплін
Протокол № 1 від 30.08.2025р.

Голова циклової комісії Тетяна БРОШЕВАН

Узгоджено на засіданні циклової комісії спеціальності G 18 Геодезія та землеустрій

Протокол № від

Голова циклової комісії Ірина ПРОКОПЕНКО

Схвалено методичною радою ВСП «Бобринецький АФК ім. В. Порика БНАУ»
Протокол № 2 від 12.09.2025р.

Голова методичної ради Тетяна БОНДАРЄВСЬКА

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	3
2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА»	3
3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	4
4. СФОРМОВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
7.1. Лекції	6
7.2. Самостійна робота	10
8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	12
9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	12
10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	13
11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	13
12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	14
13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	15

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2025-2026 навчальний рік, на вивчення навчальної дисципліни «Основи правознавства» (ОК 6) для денної форми навчання виділено всього 90 академічних годин (3 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 36 годин, самостійна робота здобувачів – 54 години.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Галузь знань: 19 Архітектура та будівництво	Обов'язкова
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 193 Геодезія та землеустрій	Рік підготовки
		2-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр
		3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Фаховий молодший бакалавр	Лекції
		36
		Самостійна робота
		54
		Вид контролю
		Диференційований залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА»

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи правознавства» є засвоєння здобувачами фахової передвищої освіти основоположних знань, що базуються на узагальненому розгляді широкого кола питань з основ правового життя в Україні, є формування цілісного, системного розуміння державно-правових явищ, генези та закономірностей їх функціонування і розвитку, оволодіння понятійно-категоріальним апаратом сучасної юриспруденції і правової практики.

Предметом навчальної дисципліни «Основи правознавства» є вивчення державно-правової дійсності, а саме: закономірностей права, нормативно-юридичного змісту правової норми, юридичної техніки, засобів і прийомів правової роботи.

Завдання викладання навчальної дисципліни «Основи правознавства» полягає у відображенні основних положень права, підвищення рівня правової свідомості і правової культури здобувачів фахової передвищої освіти, вироблення вмінь і навичок та подальшому використанню законодавства в практичній роботі за обраною спеціальністю.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Обов'язкова навчальна дисципліна «Основи правознавства» базується на знаннях таких дисциплін, як історія України, всесвітня історія, які вивчалися в загальноосвітній школі та історія: Україна і світ, громадянська освіта, які вивчалися на I курсі.

4. СФОРМОВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Сформовані компетентності

Символ компетентності	Сформована компетентність
ЗК1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини громадянина в Україні.
ЗК5	Здатність спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово.

Результати навчання

Символ результатів навчання	Результати навчання з дисципліни
РН 1	Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.
РН 3	Будувати взаємозв'язки між знаннями та досвідом, елементами природничих, юридичних, економічних освітніх компонентів і способами їх практичного використання в професійній діяльності.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Основи теорії, конституційного, цивільного, сімейного, адміністративного, трудового права та правові основи соціального захисту населення України

Тема 1.1. Основи теорії держави та права

Тема 1.2. Основи конституційного права України

Тема 1.3. Основи цивільного права України

Тема 1.4. Основи сімейного права України

Тема 1.5. Основи адміністративного права України

Тема 1.6. Основи трудового права та правові основи соціального захисту населення України

Змістовий модуль 2. Основи господарського, аграрного, земельного, екологічного, фінансового, кримінального права та основи правоохоронної діяльності України

Тема 2.1. Основи господарського права України

Тема 2.2. Основи аграрного права України

Тема 2.3. Основи земельного та екологічного права України

Тема 2.4. Основи фінансового права України

Тема 2.5. Основи кримінального права України

Тема 2.6. Основи правоохоронної діяльності України

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	всього	л	п	срс
1	2	3	4	5
<i>Змістовий модуль 1. Основи теорії, конституційного, цивільного, сімейного, адміністративного, трудового права та правові основи соціального захисту населення України</i>				
Тема 1.1. Основи теорії держави та права	8	4		4
Тема 1.2. Основи конституційного права України	6	2		4
Тема 1.3. Основи цивільного права України	8	4		4
Тема 1.4. Основи сімейного права України	6	2		4
Тема 1.5. Основи адміністративного права України	6	2		4
Тема 1.6. Основи трудового права та правові основи соціального захисту населення України	12	4		8
Разом за модуль 1	46	18		28

1	2	3	4	5
Змістовий модуль 2. Основи господарського, аграрного, земельного, екологічного, фінансового, кримінального права та основи правоохоронної діяльності України				
Тема 2.1. Основи господарського права України	6	2		4
Тема 2.2. Основи аграрного права України	6	2		4
Тема 2.3. Основи земельного та екологічного права України	12	4		8
Тема 2.4. Основи фінансового права України	4	2		2
Тема 2.5. Основи кримінального права України	8	4		4
Тема 2.6. Основи правоохоронної діяльності України	8	4		4
Разом за модуль 2	44	18		26
Всього годин	90	36		54

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, срс – самостійна робота студентів.

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. Лекції

№ з/п	Назва теми	К-сть год
1	<p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль 1. Основи теорії, конституційного, цивільного, сімейного, адміністративного, трудового права та правові основи соціального захисту населення України</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Тема 1. Основи теорії держави та права</i></p> <p>Предмет і метод теорії держави і права. Загальна характеристика первісного суспільства. Наукові теорії виникнення держави. Поняття й ознаки держави. Поняття і класифікація функцій держави: внутрішні та зовнішні функції сучасної правової держави. Форми здійснення функцій держави. Поняття і структура форми держави. Форма державного правління: поняття, ознаки та види монархії; поняття, ознаки та види республіки. Форма державного устрою. Форма державного політичного режиму: поняття та види. Загальна характеристика концепцій про сутність і соціальне призначення держави. Україна як суверена, демократична, правова та соціальна держава.</p>	2

2	<p style="text-align: center;"><i>Тема 1. Основи теорії держави та права</i></p> <p>Поняття права. Джерела права. Право у суб'єктивному й об'єктивному розумінні. Поняття та види соціальних норм. Функції та принципи права.</p> <p>Поняття норм права. Структура норм права. Поняття системи права та її основні ознаки. Елементи структури системи права. Загальна характеристика основних галузей права України. Поняття та види систематизації законодавства України.</p> <p>Правові відносини, загальна характеристика. Правопорушення: поняття, види склад. Юридична відповідальність: поняття і ознаки. Поняття правової поведінки. Правомірна поведінка. Законність та правопорядок.</p>	2
3	<p style="text-align: center;"><i>Тема 2. Основи конституційного права України</i></p> <p>Конституційне право: поняття, джерела, історичні передумови розвитку конституційного процесу в Україні.</p> <p>Загальна характеристика Конституції України. Основи конституційного ладу України.</p> <p>Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина.</p> <p>Повноваження (функції) органів державної влади.</p>	2
4	<p style="text-align: center;"><i>Тема 3. Основи цивільного права України</i></p> <p>Поняття і предмет цивільного права України. Загальна характеристика Цивільного кодексу України. Поняття, особливості, елементи цивільного правовідношення. Відповідальність у цивільному праві. Учасники цивільних відносин. Поняття, види та признаки юридичної особи. Поняття і загальна характеристика цивільної правоздатності та цивільної дієздатності.</p>	2
5	<p style="text-align: center;"><i>Тема 3. Основи цивільного права України</i></p> <p>Поняття та види цивільно-правової угоди. Цивільно-правові договори: поняття, види. Договір купівлі-продажу. Договір обміну. Договір найму (оренди). Договір дарування.</p> <p>Поняття та форми власності в Україні. Суб'єкти права власності. Способи набуття та припинення права власності. Захист права власності. Поняття творчої діяльності та інтелектуальної власності. Особисті немайнові права громадян та їх захист. Майнові права громадян і юридичних осіб.</p> <p>Позов, його поняття та зміст, види позовів. Строки та терміни. Позовна давність, її поняття. Загальна та спеціальна позовна давність. Зміна тривалості, обчислення та початок перебігу позовної давності.</p>	2

6	<p><i>Тема 4. Основи сімейного права України</i></p> <p>Поняття та предмет сімейного права України. Загальна характеристика Сімейного кодексу України.</p> <p>Поняття сім'ї та шлюбу. Підстави, умови та порядок укладення шлюбу. Підстави і порядок розірвання шлюбу. Визнання шлюбу недійсним. Шлюбний контракт. Права та обов'язки подружжя. Права та обов'язки батьків, дітей, інших членів сім'ї та родичів.</p>	2
7	<p><i>Тема 5. Основи адміністративного права України</i></p> <p>Адміністративне право: поняття, предмет, джерела, суб'єкти. Загальна характеристика Кодексу України про адміністративні правопорушення.</p> <p>Поняття адміністративного правопорушення та адміністративної відповідальності.</p> <p>Адміністративні стягнення: поняття та види.</p> <p>Органи, які розглядають справи про адміністративні правопорушення та обставини, що пом'якшують і обтяжують міру відповідальності за їх вчинення.</p> <p>Особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх.</p>	2
8	<p><i>Тема 6. Основи трудового права та правові основи соціального захисту населення України</i></p> <p>Поняття та принципи трудового права України. Джерела трудового права. Загальна характеристика Кодексу законів про працю. Трудові правовідносини. Суб'єкти трудового права. Колективний договір: поняття, зміст.</p> <p>Трудовий договір: поняття, сторони, умови укладення, зміст, види трудового договору. Контракт – особлива форма трудового договору. Порядок прийняття на роботу. Порядок припинення трудового договору: з ініціативи працівника, з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.</p>	2
9	<p><i>Тема 6. Основи трудового права та правові основи соціального захисту населення України</i></p> <p>Робочий час і його види. Скорочений та неповний робочий час. Час відпочинку: поняття і види. Робочий час і час відпочинку неповнолітніх. Особливості праці жінок і молоді. Оплата праці. Трудова дисципліна. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Види дисциплінарних стягнень. Матеріальна відповідальність. Індивідуальні й колективні трудові спори.</p>	2
	<p>Змістовий модуль 2. Основи господарського, аграрного, земельного, екологічного, фінансового, кримінального права та основи правоохоронної діяльності України</p>	
10	<p><i>Тема 7. Основи господарського права України</i></p> <p>Господарське право України: поняття, предмет правового регулювання, джерела, суб'єкти.</p>	2

	<p>Поняття підприємницької діяльності та порядок державної реєстрації її суб'єктів.</p> <p>Майнова основа господарювання. Господарські зобов'язання: поняття, підстави виникнення, порядок виконання.</p>	
11	<p><i>Тема 8. Основи аграрного права</i></p> <p>Предмет аграрного права України. Методи правового регулювання аграрного права.</p> <p>Система аграрного права. Джерела аграрного права.</p> <p>Суб'єкти та об'єкти аграрних правовідносин.</p> <p>Правове становище фермерського господарства. Державне сільськогосподарське підприємство. Сільськогосподарським акціонерним товариством. Особисте селянське господарство.</p> <p>Державне регулювання в аграрній сфері.</p>	2
12	<p><i>Тема 9. Основи земельного та екологічного права України</i></p> <p>Поняття і предмет земельного права. Види земель та їх правовий статус. Суб'єкти земельного права. Право власності на землю. Оренда земель. Порядок вирішення земельних спорів. Відповідальність за порушення земельного законодавства.</p>	2
13	<p><i>Тема 9. Основи земельного та екологічного права України</i></p> <p>Екологічне право: поняття, предмет, система. Законодавство про охорону навколишнього природного середовища: загальна характеристика. Екологічні права й обов'язки громадян. Права і обов'язки природокористувачів. Природо-заповідний фонд. Червона книга. Відповідальність за порушення екологічного законодавства.</p>	2
14	<p><i>Тема 10. Основи фінансового права України</i></p> <p>Фінансове право України: поняття, джерела, предмет регулювання, система, суб'єкти фінансових правовідносин.</p> <p>Податки: поняття, види, функції, система та об'єкти оподаткування. Податок з доходів фізичних осіб.</p> <p>Бюджетне право і бюджетна система. Бюджетний процес.</p>	2
15	<p><i>Тема 11. Основи кримінального права України</i></p> <p>Поняття і предмет кримінального права. Загальна характеристика Кримінального кодексу України. Поняття кримінальної відповідальності. Поняття злочину та його ознаки. Склад злочину. Стадії скоєння злочину. Добровільна відмова від вчинення злочину. Поняття і види обставин, що виключають злочинність діяння: необхідна оборона, крайня необхідність. Співучасть у злочині. Види співучасників злочину.</p>	2

16	<i>Тема 11. Основи кримінального права України</i> Поняття покарання. Система і види покарань: основні, додаткові, покарання, що можуть призначатися і як основні, і як додаткові. Судимість: поняття, погашення, зняття. Кримінальна відповідальність неповнолітніх.	2
17	<i>Тема 12. Основи правоохоронної діяльності України</i> Поняття правоохоронного органу. Органи прокуратури в Україні. Органи юстиції. Система органів податкової служби України.	2
18	<i>Тема 12. Основи правоохоронної діяльності України</i> Засади організації судової влади. Судова система. Суди загальної юрисдикції. Касаційний суд України. Вищі спеціалізовані суди. Верховний Суд України. Конституційний суд України.	2
	Разом годин	36

7.2. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть год
	<i>Змістовий модуль 1</i>	
1	Основи теорії держави та права Причини і шляхи виникнення держави і права. Функції держави. Правова соціальна держава.	4
2	Основи конституційного права України Організація роботи парламенту та законодавчий процес у Верховній Раді України. Правовий статус народного депутата України. Дострокове припинення повноважень Президента України. Імпічмент. Кабінет Міністрів України. Центральні органи виконавчої влади. Місцеві органи виконавчої влади. Поняття та структура місцевого самоврядування в Україні. Судова влада України. Склад, порядок обрання і повноваження Конституційного Суду України.	4
3	Основи цивільного права України Об'єкти цивільних прав. Право власності. Загальні положення про правочини. Односторонні правочини та договір. Спадкове право. Поняття спадкового права. Склад спадщини. Усунення спадкоємців від права на спадкування. Наслідування по закону. П'ять черг спадкоємців. Наслідування по заповіту. Прийняття спадщини, строки прийняття. Відмова від прийняття спадщини. Право на обов'язкову частку спадщини. Спадковий договір.	4

4	<p align="center">Основи сімейного права України</p> <p>Припинення шлюбу і підстави визнання його недійсним. Опіка і піклування: порядок встановлення та припинення. Усиновлення (удочеріння), патронат. Позбавлення батьківських прав.</p>	4
5	<p align="center">Основи адміністративного права України</p> <p>Поняття, предмет та система адміністративного права. Поняття державного управління. Державна служба в Україні: поняття, основні принципи, правовий статус державних службовців.</p>	4
6	<p align="center">Основи трудового права та правові основи соціального захисту населення України</p> <p>Трудовий договір та контракт. Відпустка та її види. Матеріальна відповідальність. Трудові спори та порядок їх вирішення. Соціальне забезпечення: поняття, предмет права соціального забезпечення. Джерела права соціального забезпечення. Соціальні гарантії. Соціальне страхування. Види пенсій за законодавством України. Види соціальної допомоги сім'ям із дітьми. Основи законодавства про соціальний захист і охорону здоров'я. Державна соціальна підтримка сім'ї, материнства, дитинства, інших категорій громадян.</p>	8
	Разом за змістовий модуль 1	28
	<i>Змістовий модуль 2</i>	
7	<p align="center">Основи господарського права України</p> <p>Поняття, функції та види господарських договорів. Поняття та особливості господарсько-правової відповідальності.</p>	4
8	<p align="center">Основи аграрного права України</p> <p>Джерела аграрного права. Суб'єкти аграрних правовідносин. Особливості правового регулювання АПК України. Правове регулювання діяльності фермерських господарств та приватно-орендних підприємств.</p>	4
9	<p align="center">Основи земельного та екологічного права України</p> <p>Джерела земельного права. Приватизація землі. Склад та цільове призначення земель України. Правові засади ринкового обігу земельних ділянок. Природо-ресурсні кодекси і закони України. Об'єкти, які підлягають державно-правовій охороні. Зміст права власності на природні ресурси.</p>	8

	Природно-заповідний фонд України. Червона книга України. Особливості оренди природних ресурсів. Відповідальність за порушення екологічного законодавства.	
10	Основи фінансового права України Банківська система України. Кредит: поняття, форми, види, принципи кредитної політики.	2
11	Основи кримінального права України Склад злочину. Обставини, що виключають злочинність діяння. Закінчений та незакінчений злочин. Співучасть у вчиненні злочину.	4
12	Основи правоохоронної діяльності України Завдання та функції поліції. Служба безпеки України. Адвокатура. Нотаріат.	4
	Разом за змістовий модуль 2	26
	Всього годин	54

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються освітнє середовище Google Workspace for Education, онлайн-платформи ZOOM, Microsoft Team, Google Meet, електронна пошта, мобільні додатки Viber, Telegram.

9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Основи правознавства» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи здобувачів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні та контрольні роботи.

Модульний контроль проводиться у формі тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється здобувачам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності здобувачів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності здобувачів.

Результати заліку оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність здобувача в дискусії, якість конспекту.

Оцінку за самостійну роботу здобувач отримує за виконані презентації, реферати.

Під час модульного та підсумкового контролю передбачені комплексні засоби оцінювання (усно й письмово, під час виконання тестових завдань, дослідницьких і творчих тощо), у тому числі комп'ютерно орієнтовані.

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів фахової передвищої освіти здійснюється за дванадцятирівневою шкалою.

Критерії оцінювання результатів навчання за 12-бальною шкалою

Рівні компетенції	Бали	Критерії оцінювання
I. Початковий	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються студентом окремими словами чи реченнями.
	2	Студент володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.
	3	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
II. Середній	4	Студент володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні.
	5	Студент володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину.
	6	Студент може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки.

III. Достатній	7	Студент здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень.
	8	Студент вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача.
	9	Студент вільно (самостійно) володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі і застосовує його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.
IV. Високий	10	Студент виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем.
	11	Студент вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності. Використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях.
	12	Студент виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.

12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint;
2. Нормативно-правова документація.

Технічні засоби аудиторії для лекційних занять:

1. Телевізор;
2. Мультимедійний проєктор;
3. Комп'ютер чи ноутбук.

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативна база:

1. Водний кодекс України: Закон України від 6 червня 1995 р. № 213-95/ВР
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Земельний кодекс України: Закон України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
4. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971 р. № 322- VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12. 1984 р. №8073-Х. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
6. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
7. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. №2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
8. Лісовий кодекс України: Закон України від 21 січня 1994 р. № 3852-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text>
9. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
10. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 р. № 4572-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
11. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р. № 755–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
12. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
13. Про землеустрій: Закон України від 22 травня 2003 р. № 858-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text>
14. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. № 794-20 VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>
15. Про місцеве самоврядування: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97- ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>
16. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. № 586- XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
17. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>

18. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>

19. Про рослинний світ: Закон України від 9 квітня 1999 р. № 591-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/591-14#Text>

20. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VII. URL: VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>

21. Про тваринний світ: Закон України від 13 грудня 2001 р. № 2894-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2894-14#Text>

22. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>

23. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Базова література:

1. Аграрне право: навчальний посібник. Львів: Навчально-науковий інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», 2020. - 252 с.

2. Баїк О. І. Земельне право: підручник. Львів: Навчально-науковий Інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», 2021. - 385 с.

3. Бортник С.М., Мельник К.Ю., Могілевський Л.В. Трудове право України: підручник. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2019. - 408 с.

4. Волошкевич Г.А. Правознавство: підручник для студентів ВНЗ. Черкаси: 2019. - 686 с.

5. Гапотій В.Д., Слишик О.А. Основи права: підручник. Мелітополь: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2019. - 882 с.

6. Корнєєв Ю.В. Земельне право України: Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. - 200 с.

7. Наровлянський О. Д. Правознавство (профільний рівень): підруч. для 10 кл. закл. загальн. серед. освіти – К. : Грамота, 2018. – 272 с.

8. Правознавство: підручник: кол. авт. Київ: Юрінком Інтер, 2018. - 632 с.

9. Резворович К.Р., Юнін О.С., Кірін Р.С. Екологічне право: навч. посіб. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2020. - 318 с.

10. Філіпенко Т. М. Правознавство : (профільний рівень): підруч. для 10-го кл. закл. заг. серед. освіти. – Київ: Генеза, 2018. – 352 с.

11. Філіпенко Т. М. Правознавство: (профільний рівень): підруч. для 11-го кл. закл. заг. серед. освіти. – Київ: Генеза, 2019. – 384 с.

Додаткова література:

1. Анопій І.В. Сімейне право України. 2-ге вид. Київ: Центр учбової літератури, 2019. - 360 с.

2. Васильєв А.А., Гладкова Є.О., Житний О.О. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / заг. ред. проф. О. М. Литвинова. Харків, 2020. - 428 с.
3. Житлове право: навчально-методичний посібник / за ред. Є. О. Харитоновна, О. М. Берназ-Лукавецької. Одеса: Фенікс, 2019. - 120 с.
4. Конституція України. Науково-практичний коментар / за заг. ред. К.І. Чижмарь, О.В. Лавриновича. Київ: Центр учбової літератури, 2020. - 290 с.
5. Крестовська Н.М., Матвєєва Л.Г. Теорія держави і права: підручник, практикум, тести. Київ: Юрінком Інтер, 2019. - 584 с.
6. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / За ред. В.Я. Тація, В.І.Борисова, В.І.Тютюгіна. Харків: Право, 2020. - 768 с.
7. Любченко П.М. Муніципальне право: підручник. Харків: Право, 2019. - 512 с.
8. Мельник Р.С. Загальне адміністративне право у питаннях і відповідях: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2019. - 304 с.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України — <http://www.rada.gov.ua>
2. Кабінет Міністрів України — <http://www.kmu.gov.ua>
3. Конституційний суд України — <http://www.ccu.gov.ua>
4. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського — <http://www.nbuv.ua>
5. Національна юридична бібліотека — http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html
6. Президент України — <http://www.president.gov.ua>
7. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини — <http://www.ombudsman.gov.ua>
8. Юридична література — <http://pravo.biz.ua>